

2025/2459

4.12.2025

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2025/2459,

26. november 2025,

millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ selle ajavahemiku pikendamise osas, mille jooksul võivad heiteta raskeveokid saada kasu taristu- või kasutusmaksude olulisest vähendamisest või nendest maksudest vabastamisest

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Uute registreeritud heiteta raskeveokite arv on liidus hiljuti suurenenud, kuid on endiselt liiga väike, et saavutada transpordisektori CO₂ heite vähendamise eesmärgid, mis on sätestatud komisjoni 9. detsembri 2020. aasta teatises „Säästva ja aruka liikuvuse strateegia – Euroopa transpordivaldkonna edasise arengu suunad“. Üks peamisi heiteta raskeveokite laiema kasutuselevõtu takistusi on sellise sõiduki soetamise suur algkulu. Heiteta sõidukitesse investeerimise suurema majandusliku tasuvuse tagamiseks tuleb püüda saavutada kulude võrdsus tavasõidukitega. Omamise kogukulu koosneb sõiduki soetamiseks tehtud alginvesteeringust ja sõiduki kasutajaja jooksul kantud käitamiskuludest. Tavasõidukite ja heiteta sõidukite omamise kogukulu erinevust saab vähendada heiteta sõidukite käitamiskulude vähendamise abil. Need kulud hõlmavad teemakse.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2022/362 ⁽³⁾ muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/62/EÜ, ⁽⁴⁾ võimaldades muude muudatuste hulgas kehtestada teemaksud vastavalt sõidukite CO₂ heite kogusele. Sellega kehtestati võimalus muuta taristu- ja kasutusmaksu ja/või sisestada CO₂ heite väliskulud. Mõlemad meetmed mõjutavad sõidukite käitamiskulusid. Maksude diferentseerimine vähendab vähem saastavate sõidukite käitamiskulusid, samas kui väliskulumaksud suurendavad rohkem saastavate sõidukite käitamiskulusid. Mõlemad meetmed vähendavad heiteta sõidukite ja tavasõidukite omamise kogukulu erinevust. Mõlemad meetmed on olulised heiteta sõidukitesse investeerimise majandusliku tasuvuse suurendamiseks.
- (3) Direktiivi 1999/62/EÜ artikli 7ga lõike 1 viies lõik annab liikmesriikidele praegu võimaluse kohaldada vähendatud taristu- või kasutusmaksu, seadmata sellisele vähendamisele ülempiiri, või kohaldada sellistest maksudest täielikku vabastust kuni 31. detsembrini 2025. Liikmesriigid pidid direktiivi (EL) 2022/362 oma õigusesse üle võtma 25. märtsiks 2024. See ülevõtmise tähtpäev tähendab väga lühikest, vähem kui kaheaastast rakendusperioodi, mis on liiga lühike, et piisavalt stimuleerida nõudlust uute heiteta raskeveokite järele. Rakendusperioodi tuleks seetõttu pikendada, et luua heiteta sõidukite laiemaks kasutuselevõtuks õiged tingimused.

⁽¹⁾ 18. septembri 2025. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. oktoobri 2025. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 27. oktoobri 2025. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/362, millega muudetakse direktiive 1999/62/EÜ, 1999/37/EÜ ja (EL) 2019/520 seoses sõidukite maksustamisega teatavate taristute kasutamise eest (ELT L 69, 4.3.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/362/oj>).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/62/EÜ sõidukite maksustamise kohta maanteetaristute kasutamise eest (EÜT L 187, 20.7.1999, lk 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj>).

- (4) Teemaksude diferentseerimine mõjutab uut sõidukit soetavate veoettevõtjate investeerimisotsuseid. Seepärast mõjutab see uute raskeveokite turu nõudluse poolt. Raskeveokite tootjad moodustavad sama turu pakkumise poole. Nende eesmärk on vähendada 2030. aastaks CO₂ heidet 43 %, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1242 ⁽³⁾. Kuigi selle eesmärgi saavutamisele aitavad kaasa ka tõhusad tavasõidukid, on eesmärgi saavutamiseks vaja kasutusele võtta rohkem heiteta sõidukeid. Esimene aasta, mil tootjad peavad selle eesmärgi saavutama, on 2030. aasta aruandlusperiood, mille tähtaeg on 30. juuni 2031.
- (5) Selleks et tagada selge ja sidus õigusraamistik ning toetada liidu autoettevõtjaid nende CO₂ heite vähendamise eesmärkide saavutamisel, tuleks ühtlustada raskeveokite turu nõudluse ja pakkumise poole meetmete ajastus. Seepärast tuleks tähtpäeva, mille saabumiseni on liikmesriikidel võimalik kohaldada oluliselt vähendatud taristu- või kasutusmakske või vabastada heiteta sõidukid sellistest maksudest, edasi lükata 30. juunini 2031.
- (6) Kuna muudetud sätte järgimine on vabatahtlik, ei ole liikmesriigid kohustatud käesolevat direktiivi üle võtma. Nad peaksid siiski komisjoni viivitamata teavitama, kui nad kasutavad võimalust kehtestada heiteta sõidukitele märkimisväärselt vähendatud taristu- ja kasutusmaksud või vabastada need sellistest maksudest pärast 31. detsembrit 2025,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 1999/62/EÜ artikli 7ga lõike 1 viiendas lõigus asendatakse sõnad „31. detsembrini 2025“ sõnadega „30. juunini 2031“ ja sõnad „1. jaanuarist 2026“ sõnadega „1. juulist 2031“.

Artikkel 2

Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud normidest.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 26. november 2025

Euroopa Parlamendi nimel

president

R. METSOLA

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BJERRE

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1242, millega kehtestatakse uute raskeveokite CO₂-heite normid ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 595/2009 ja (EL) 2018/956 ning nõukogu direktiivi 96/53/EÜ (ELT L 198, 25.7.2019, lk 202, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj>).